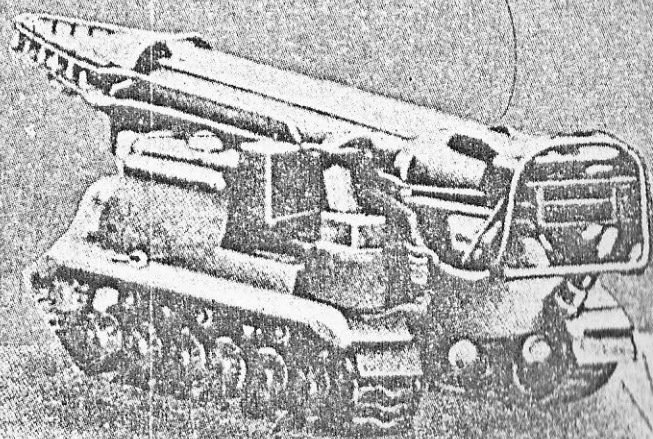

צקלון

צבא הגנה לישראל
הוצאת «מערכות»

צקלון

לקט תרגומים

התוכן

- המקטיקה החתקפית הרוסית המיור א. בראון 3
- גדודי רגלים ממונע במסע ובקרביהיתקלות הקול-לויט' א. איליציב 13
- מצרים — ארבע שנים לאחר מלחמת סיני המיור א. או' באלאנס 24
- כיכר היית עושה זאת אתה? 31

צבא הגנה לישראל
הוצאת "מערכות"

סיון תשכ"א - יוני 1961

מס' 99 (כרך מ')

מערכות

ביח"ה הוצאה של
צבא הגנה לישראל

העורך הראשי: אל"מ אלעזר גלילי
סגן העורך הראשי: סא"ל גרשון ריבלין
"מערכות": קצין העריכה רביסרן משה ברימו
"צקלון": קצין העריכה שרגא גפני
"מערכות-יים": קצין העריכה רביסרן אריה בר-ציון
"מערכות-חימוש": קצין העריכה רביסרן יעקב לצרוס
"מערכות-שריון": קצין העריכה רביסרן שאול ביבר
מוכרי מערכת: מרים נתנאל

המערכת והמנהלה: הקריה"ת"א, רח' ג' מס. 1

תמונת השער

T-7A — טיל מונחה-טקטי רוסי חדש

הטיל מצויד בסנפירי-זנב המונעים-מרחוק והמאפשרים בכך את בקרת מעופו. הוא נישא על רכוב זחלי וסבורים שהוא נורה במצב אנכי, כשהוא נתמך בסנפירי-הזנב שלו. הטיל מונע כנראה בדלק מוצק. מהירותו 5 מאך, וטווחו — 80 ק"מ. אורכו כ-11.6 מטרים ומשקלו כ-4.5 טון. הוא יכול לשאת ראש-קרבי גרעיני או "מקובל".

הודפס באמצעות משרד הבטחון — הוצאה לאור

הדפוס החדש" בע"מ, תל-אביב

הטקטיקה ההתקפית הרוסית

המיוזר א. בראון

כל דיון בטקטיקה ההתקפית הרוסית מביא את הקורא לידי תמיהה — האם מה שנאמר לו הוא הכל, או רק חלק? אליבא דאמת, גורמי הבטחון אוסרים על פרסום כל הידוע; ברם, מאמר זה מנתח את הטקטיקה הנ"ל במידה כזאת, שכבר יש בה כדי להצדיק עיון רציני בדבריו; אך יש להתרות בקורא: ממש

הטקטיקה אינה „טקטיקת ים האדם“

מקורות ומחברים

(הארות והערות לקורא)

הטקטיקה ההתקפית הרוסית מאת המיוזר א. בראון

מבין המספרי הרב של מאמרים ומחקרים על ההלכה הצבאית הסוביאטית, המתפרסמים לאחרונה כמעט בכל גליון וגליון של כל כתבי-עת צבאי בארצות-המערב, בולט מאמר זה בבחיורו ובגישתו העניינית לנושא זה, אשר לגביו שוררים לעתים מושגים מעורפלים וידיעה ילמחצת. המחבר, ממדריכי המחלקה-לפיקוד-ולמטה בכיה"ס לרגלים של צבא-ארה"ב, בוחר להמחיש לקורא את הטקטיקה ההתקפית הסוביאטית על ידו התחקות אחר כל הפעולות המתבצעות ברגימנט-רובאים-ממונע במהלך מבצע התקפי.

על הקורא לזכור פשוט, כי בסקירה זו המדובר בתנאים „מקובלים“ — ולא במסיבות „אסומיות“.

המאמר מתורגם מתוך ירחון חיל-הרגלים האמריקאי „חיל-הרגלים“ (”INFANTRY“).

גדודי רגלים ממונע במסע ובקרב-היתקלות

הבחינות השונות של עריכת תרגיל-טקטי-עם-גייסות, במסגרת גדוד-רגלים ממונע, נדיונות בהרבה בסקירה סוביאטית זו. הודות לפירוט הרב של כל שלב ושלב בתרגיל — הנערך בשטח מדברי-הררי — והודות לתרשימים המפורטים, מצטיירת לנו תמונה שלמה של טקטיקת חיל-הרגלים-הממונע הסוביאטית בתנועה לקראת-מגע ובתקלות.

במקורו הראשון לקוח תיאור התרגיל מתוך ירחון צבאי סוביאטי.

מצרים — ארבע שנים לאחר מלחמת סיני מאת המיוזר א. או' באלאנס

המחבר הוא קצין בריטי המגלה בקיאות במורח-ההתיכון, וכבר פרסם שתי עבודות על ישראל — האחת על מלחמת-הקוממיות, והאחרת על צה"ל ומלחמת סיני, במאמרו זה הוא משתדל להציג לפני הקורא הצבאי הבריטי את הישגיה של מצרים ואת דמות הרוזן שלה, נאצר, ללא כחל ושרק; המאמר עוסק, בעיקרו-של-דבר, בבחינות הצבאיות והמדיניות של הנושא, וכלולים בו מספרים משוערים על עצמתם של כוחות קע"ם ביבשה, בים ובאוויר.

המאמר מובא מתוך „רבעון-הצבא“ הבריטי (”THE ARMY QUARTERLY“).

כיצד היית עושה זאת אתה?

התשובות לבעיה הטקטית שנתפרסמה בחוברת „צקלון“ מס' 98, בה הוטל על מחלקת-רגלים לכבוש, ללא סיוע, מוצב כחתי, הבעיה והתשובות מובאות מתוך ירחון חיל-הרגלים האמריקאי „חיל-הרגלים“ (”INFANTRY“).

כפי שאנו, האמריקנים, נוהגים לנקוט ואריאציות בטקטיקה שלנו, נוהגים גם הרוסים לנקוט ואריאציות בטקטיקה שלהם, ואי-אפשר לספק לך תשובה ניצחת, שתסביר לך אותה באורח גם תמציתי, גם פסקני.

הדרך הטובה ביותר, אולי, לערוך השוואה בין הטקטיקה ההתקפית הרוסית והאמריקנית היא למקד את תשומת לבנו על יחידה רוסית בעלת גודל מסוים, בעת שהיא בהתקפה.

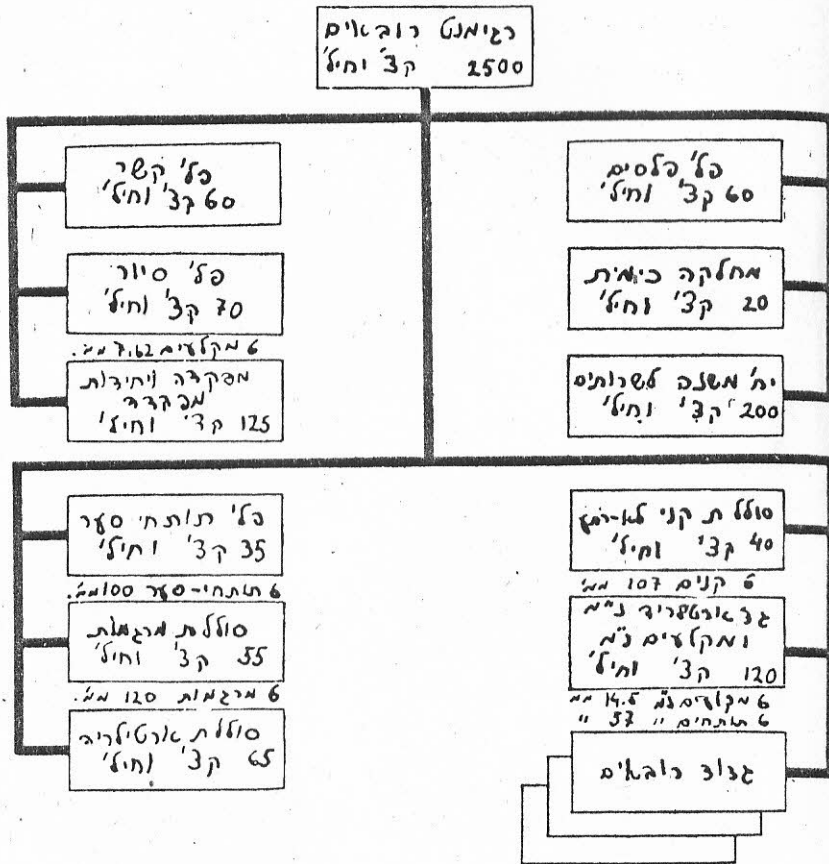
הבט על רגימנט הרובאים הממוכן הרוסי, יש בו שלושה גדודי רובאים ממונעים ויחידות ארטילריה, נגד-מטוסים, סיור וטנקים אורגניות, והוא מהווה צוות נשק-משולב רב-עוצמה. במבצע טיפוסי שלו יתחיל הרגימנט את הכנותיו להתקפה בשטח-הכינוס הנמצא 15-20 ק"מ מן הפאה הקדמית של מערך-ההגנה. ממדי שטח-הכינוס של רגימנט הם כ-25 קמ"ר. לכל גדוד מוקצה שטח בן 6 קמ"ר. בשטח-הכינוס מתדרכים את הגייסות ואם יש צורך (כגון במקרה של התקפה על יעד מבוזר) נערכות חזרות לקראת המבצע הצפוי.

בערך שני יללות לפני ההתקפה נעות היחידות אל שטח-הערכות הנמצאים בריחוק 5-7 ק"מ מן הפאה הקדמית של מערך-ההגנה. בלילה שלפני ההתקפה נעות משם היחידות לתוך עמדות-הערכות-להתקפה, שהוכנו במיוחד לצורך ההתקפה, הנמצאות 200-300 מ' מן הפאה הקדמית של מערך-ההגנה. ברוב המקרים כרוכה בכך הכנתן-מראש של עמדות לגייסות, ארגון מוצבי-פיקוד ומערכת-תקשורת, עירום תחמושת ודלק. ברגיל יכילו עמדות-הערכות-להתקפה רשת נרחבת של חפרות ושוחות מוסוות כהלכה. יהיו ברשת 2-3 חפרות ראשיות, תעלות-קשר, עמדות-אש וארטילריה, שוחות לטנקים, מוצבי-פיקוד ומוצבי-תצפית, ומחסן תחמושת. מובן שברובן יותקנו החפרות הללו על ידי גייסות שאינם עתידים להשתתף בהתקפה. לאחר שהכנות אלה הושלמו יתכן שהגייסות הנמצאים בחזית יוצאו, כיון שעמדותיהם נתפסות על ידי היחידה התוקפת, ויש שהגייסות שהחזיקו לפני כן בעמדות אלה יוסיפו להישאר בעמדותיהם, עד אשר נקבע בודאות שההתקפה הצליחה.

משנכנסו לעמדות ההתקפה עושות היחידות התוקפות את ההכנות האחרונות והגייסות מתודרכים על מיקומן ועוצמתן של עמדות-האויב שמולם. הרוסים מדגישים מאוד, כשהגייסות בעמדות הקדמיות, את הסיור שלפני ההתקפה, שעליו לנסות לקבוע את האיכון המדויק של המחפורות, המכשולים, כלי-הנשק ועמדות הגייסות של האויב. ברמת הפלוגה נערך סיור אישי (תצפית) ע"י מפקד-הפלוגה, מפקדי המחלקות ומפקדי היחידות המתגברות, למען שתהיה להם בשעת ה"ש" תמונה מפורטת של האויב ופני-הקרקע, שעל פניהם תתנהל ההתקפה. מאמץ-סיור זה יערך בכברת-חזית רחבה, יתכן שיכלול סיור-בעוצמה-ניכרת ע"י יחידות שלפני ההתקפה, או בלילה, ואפילו בבוקר, ממש לפני ההתקפה.

בסיור-בעוצמה-ניכרת זה מנסים הרוסים לשבות שבויים כדי להשיג מודיעין מפורט יותר על מערך-ההגנה של היריב.

בעיקרו של דבר, עם פעולה זאת נשלמות ההכנות להתקפה. השלבים בהכנה פשוטים והגיוניים בסדר-התור שלהם. במקרים מסוימים יתכן שיחידות ישנו סדר-תור זה ויתפסו עמדות בשלב מאוחר יותר מזה שצוין לעיל, אך ברוב המקרים תבוצע התנועה בלילה או בעת שהראות גרועה. כן יעשה מאמץ רב כדי להסתיר את תנועות הגייסות, ופעילות אחרת של ההגנה, על ידי אש ארטילריה, מהלומות-אוויר וכיוצא בפעולות אלה.

מבנה רגימנט רובאים ממוכן רוסי.

ההלכה הסוביאטית הנוכחית מוצאת לנחוק, בשביל ההכנה הארטילרית, ריכוז של 200—250 תותחים על כל קילומטר של חזית, חלק ניכר בעוצמה ארטילרית זו מהוות המרגמות והמטולים-הרקטיים רבייהקנים, שאמנם הם פחות מדויקים מכלים ארטילריים אחרים, אך הם מעניקים לארטילריה יכולת גדולה למתן-אש על מטרות "אזור".

יחידות של האויריה הטקטית הרוסית השייכת באורח אורגאני לכוחות חיל-הצבא, משתתפות באש-המכינה, בהשמידן עמדות המבוצרות ביצורים כבדים, עתודות של האויב הנמצאות מחוץ לטוח הארטילריה, מצבורי אספקה, ארטילריה ומצבי-פיקוד של האויב ועוד מטרות הראויות להתכבד בהן, המתאימות לאויריה. מאמץ-האויריה הגדול ביותר נערך 15—10 דקות לפני התקפת הקרקע, והוא מכוון אל המטרות העלולות ביותר לפגוע בה.

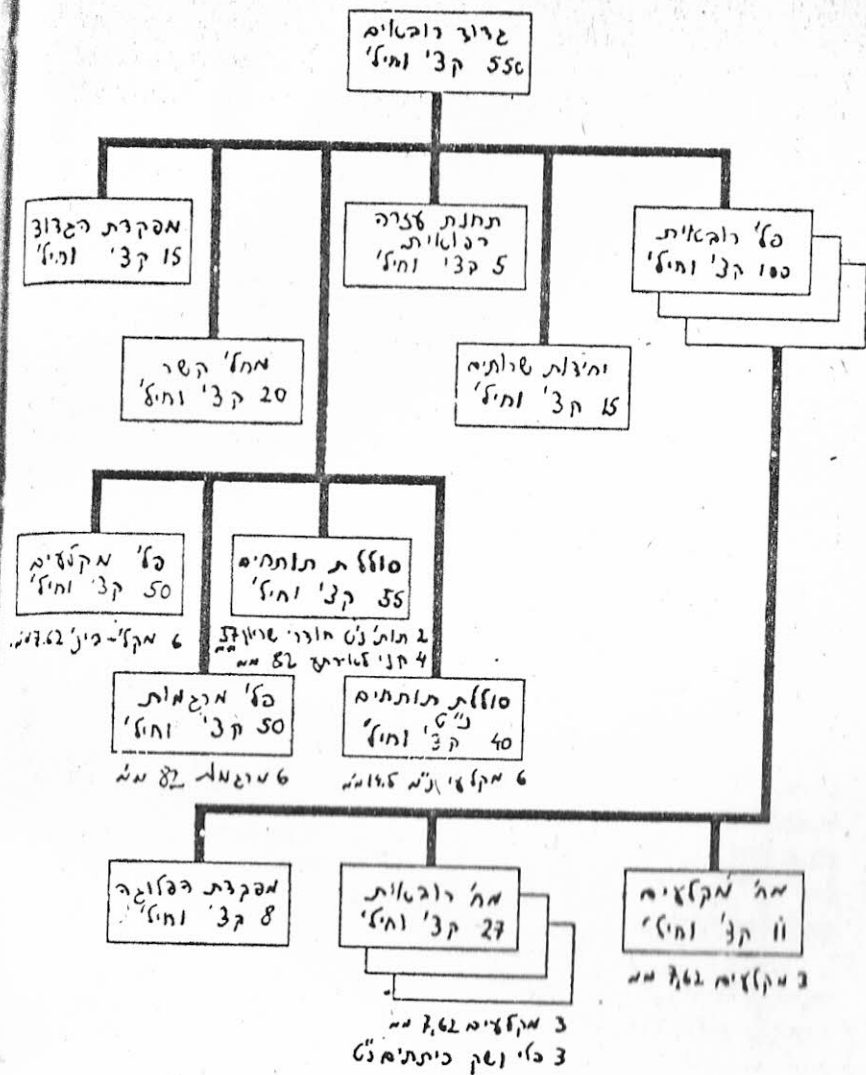
במשך 15 הדקות האחרונות של האש-המכינה פותחת באש על עמדות האויב ארטילרית הכינון-הישיר, שחופרה בתוך מערך-עמדות-ההתקפה. בדרך כלל מופע עלים 25—15 כלי ארטילרית כינון-ישיר, על כל קילומטר חזית, וכלים אלה מגבירים את קצב אשם פי שלושה ופי ארבעה מקצב-האש הרגיל שלהם. כך מטילה הסתערות-האש האחרונה כסופת-רעמים אש-מכינה המיועדת לאפשר גישה בלתי מופרעת של יחידות-משנה של הטנקים והרגלים לעמדת ההסתערות. כאשר נשלמת האש-המכינה של הארטילריה ושל האויריה, מתחילים רגלים וטנקים בהסתערות מעמדה זו.

במרבית המקרים תהיה ההתקפה הרוסית מורכבת מיחידות-משנה של טנקים, שבעקבותיהן, סמוך מאוד אליהן, רגלים שירדו מכלי-רכבם, תותחי סער מתנייעים (הדומים לטנקים; פרט לכך, שאין בהם צריח מסתובב) וארטילרית כינון-ישיר. מיסודה תהיה ההתקפה מודרגת, כשהרגימנטים תוקפים בשני דרגים (שני גדודים קדימה, אחד מאחור) הגדודים תוקפים בשני דרגים (שתי פלוגות קדימה, אחת מאחור); והפלוגות תוקפות אף הן בשתי מחלקות קדימה ואחת מאחור. אין זה כלל-קבע, אך הדרוג נחשב לאורח-הפעולה התקין. אולם בכל חבנית שהיא מכיל כל דרג יחידות-משנה של ארטילריה, טנקים והגנה נ"ט.

נקודה מעניינת בתבנית כזאת היא שאין בה עתודה לפי המושגים שלנו, כל האמריקנים. הדרג השני שלה יכול להיחשב לעתודה, במובן הצר של המילה; אך אין זו עתודה אמיתית, כיון שלדרג השני מוקצים כרגיל משימה מסוימת וכיוון-ההתקפה עוד לפני תחילת ההתקפה.

יהיה אשר יהיה מספר הגלים (הדרגים), — ברמות (יחידות-המשנה) הנמוך כותיות, מנהלים הרוסים את ההתקפה, ביסודו של דבר, כהתקפה חזיתית, או

(1) נראה שבמקרים בהם אין גל שני, קיימות בכל זאת עתודות כלליות. — המערך.

מבנה גדוד רובאים ממוכן רוסי.

במשך הלילה שלפני ההתקפה פורצים הפלסים פרצות במכשולים, ובמועד שנקבע מראש, לפני ההתקפה (בדרך כלל, בין 40 דקות לפני ההתקפה, עד 3 שעות לפני) פותחת הארטילריה באש-מכינה על פני כל עומקו של מערך האויב.

הקנה־לאחרת הנ"ט בן 82 המ"מ הוא נשק אורגני
הן ברגימנט הרובאים והן בגדוד הרובאים.

של שלושה־לאחד זאת מושגת על ידי יתרון מספרי ברגלים ובטנקים, מושגת גם עדיפות מקבילה של שבעה־לאחד² בארטילריה ובמרגמות. כדי לסייע ליחידותיהם להשיג עדיפות זאת בעוצמת־הקרב מטילים אותן הרוסים לקרב בכברות־חזית צרות יחסית. לדוגמה, בפריצת־מערך, יתקוף הרגימנט בדרך־כלל בכברת־חזית בת 1500—1000 מטרים, כשלכל גדוד גזרת התקפה שרוחבה 700—500 מטרים. זאת ועוד: הרוסים מכוונים את מאמצם העיקרי נגד אגף שהגנתו חלשה, נגד "תפר" שבין יחידות, או נגד גזרה המוחזקת בכח חלש. לעיתים תכופות, כמו כן, יחזקו את עדיפותם היחסית בעוצמה־קרבת בתקפם על פני־קרקע קשים (ביצות, יערות וכו'), שמהם אין מניחים שתבוא התקפה. כפי שלמדו הגרמנים במרוצת מלחמת העולם ה־2, לא תמיד ישתמשו הרוסים בדרכי־הגישה הקלסיות, אלא ישיגו הפתעה (שהיא גורם חשוב בהלכה הטקטית שלהם) בתקפם בזמנים בלתי־צפויים ומכיוונים בלתי־צפויים.

המאמץ ההתקפי הכללי של הרגימנט הרוסי, בגזרותיו הצרות, סיוע האש הנרחב שלו ועוצמתו המהממת בטנקים וברגלים, מזכיר מכבש ענק המיועד לרוס ולהדק לעפר את ביצורי־ההגנה של האויב. אף על פי של"מכבש" זה עוצמת־קרב גדולה בנקודת־ההכרעה, הטקטיקה אינה "טקטיקת ים האדם",

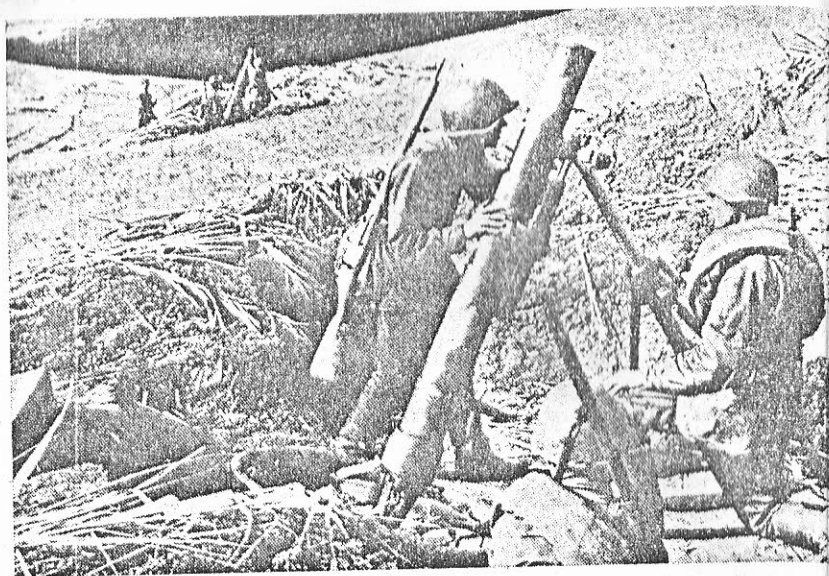
(2) לפי הערכות אחרות — ארבע־חמש לאחד. — המערך.

כפריצת־מערך. הם מתאמצים לפרוץ פתח בהגנת האויב כדי לאפשר ללפות אותה לפיתה מהודקת, או — במקרה שהושגה הצלחה גדולה — לפיתה עמוקה. הלפיתה העמוקה מיועדת לאגף, ולבסוף לכתר, את כוחות־האויב הקדמיים ולנצל ניצול מירבי את המצב הטקטי שנוצר. כמו בטקטיקה שלנו, האמריקנים, מנסים הרוסים למצוא אגף הניתן־לגישה לשם תקיפתו, וכל אימת שאפשרי הדבר הם לופתים או עוקפים שטחים המוחזקים בכח רב. אולם ברוב המקרים תערך התקפתם כהתקפה חזיתית, כשרוב העוצמה־הקרבת מצויה בדרג הראשון. כדי להגדיל את סיכויי ההצלחה של ההתקפה משתדלים הרוסים להגיע לפחות לעדיפות של שלושה־לאחד על האויב, בעוצמת־הקרב. כאשר עדיפות

ארטילריית הכינון־הישיר ממוקמת בשטח קדמי,
ככל האפשר, ומופעלת לסיוע הגייסות המסתערים.

לעיתים קרובות ניתנת משימה זאת לדרגים הבאים בעקבות הדרג הראשון, והם מבצעים אותה בתקופת נקודות-התנגדות אלה מן האגפים ומן העורף.

לכל כלי-נשק, כגון המרגמה בת 120 מ"מ הזאת, יש תפקיד בתבנית ההתקפה

בנקודה זאת של התפתחות ההתקפה יתכן שיחידות-המשנה התוקפות הקדמיות יפנו לאגף כדי ללפות את ביצורי-ההגנה הקדמיים של האויב, ויתכן שיוסיפו להתקדם אל עורף האויב. הצלחה בכל נקודה שהיא מנוצלת על ידי היחידות הרוסיות המתקדמות. לעיתים קרובות יסתייעו הרוסים בפעולות חבורות-גרילה, או מבצעים מוצנחים, או מובלי-אוויר (הליקופטרים וכיו"ב) המכוונים לא לעומק מערך האויב אלא לאיזורו הקדמי-יחסית, כסיוע להתקפת-הקרקע שלהם. כן יתכן שיעילו עשן כדי לחפות על מבצעי היחידות המתקדמות. כל כלי-נשק וכל יכולת המצויה ביחידות הרוסיות מנוצלים לביצוע המשימה.

כך, איפוא, תוקפות היחידות הרוסיות. יש לזכור שזוהי רק תמונה כללית של חלק מהטקטיקה ההתקפית הננקטת על ידי יחידות רוסיות. אין היא מתיימרת להיות תמונה כל-כוללת או למסור את כל הבחינות של מבצע התקפי. רוחב כבורות-החזית וההרחקים לעומק, שנמסרו לעיל, אינם נשמרים באורח נקשה על ידי הצבא הרוסי. הם ישתנו, כמו בצבא האמריקני שלנו, לפי

שהופיעה פעמים כה רבות במלחמת העולם השנייה. בדיעבד, ההפך הוא הנכון. אין שום דבר בלתי מתוכנן ומקרי, שום גישה של „או שתפגע, או שתחטיא“ בהתקפה הרוסית. היא מתוכננת בקפידה ומדייקת בפרטים עד כדי כך, שאורח הפעולה לכיבוש כל הפירה, עמדה ונקודות-התנגדות נמסר בדיוק נמרץ. משום כך, הופכת כל יחידה, ממילא, לחלק מיכני של המכבש הענק.

כדי לראות כיצד מורכב מכבש זה, הבה נמשיך בדוגמת התקפת הרגימנט ונעקוב אחריה עד היעדים הראשונים.

בצמצמנו את שדה ההתבוננות שלנו על גדוד אחד של רגימנט זה, אף נשיג בהירות-יתר בראייתנו את האורח בו מחברים הרוסים את החלקים השונים של „תשבץ ההתקפה“ שלהם.

כאשר גדוד תוקף בכברת-חזית בת 700 מטרים, תתנהל ההתקפה בדרך-כלל בסדר הבא: לאחר שנשלמת ההכנה הארטילרית והאווירית, נעים טנקים ורגלים קדימה ככוח נשק-משולב. אפשר שהטנקים ינועו לפני הרגלים (אך לא יותר מאשר במרחק 400—200 מטרים) ואפשר שהם ינועו קדימה כיחידה אחת. הסוביאטים מחשבים שהמרחק בין טנק וטנק בקרב יהיה 50—30 מטרים. הדחיסות הרגילה של טנקים בקו אחד היא 30—20 טנקים לכל קילומטר של חזית, ופירושו של דבר הוא שיהיו להם 15—10 טנקים התוקפים ביחד עם כל גדוד רובאים. במקרה של מתן תגבורת גדולה ביחידות טנקים יתקדמו הטנקים בשני דרגים או יותר, אשר — לפי ההלכה הרוסית הנוכחית — יביאו לצפיפות של 70—30 טנקים לכל קילומטר של חזית בגזרה שבה תערך פריצת-המערך. מן הענין לציין, כי טנקים תוקפים אלה אינם נחשבים לנשק הנגדי-טנקי הראשון במעלה, כי אם משמשים יותר כשתפקידם הראשי הוא סיוע-צמוד לרגלים. לאחר שנפסקה ההכנה מתחילות יחידות-המשנה של הטנקים והרגלים, שכבר הגיעו לעמדת ההסתערות. בהסתערותן בעת ובעונה אחת לכל אורך חזיתן. כל תנועה קדימה מבוצעת במהירות, כדי להשמיד את האויב לפני שיתאושש מהשפעת האש-המכונה. לפני הפלוגות הרובאיות, התוקפות בכברת-חזית בת כ-350 מטרים, מתקדם מחסוטי אש-נוע ארטילרי המסיע להתקדמותן.

מחסוטי-האש מועתקים אחרי-כך, בעת שיחידות-המשנה של הטנקים והרגלים שוטפות את ביצורי האויב. הרוסים משתמשים בשיטת קורדיווח מיוחדת במינה כדי לבקר את תנועת מחסוטי-האש המועתקים. קווי-הדיווח היסודיים למחסוטי-האש מרוחקים 400—200 מטר זה מזה, וביניהם קווי-ביניים-לידיות. המרוחקים זה מזה 100 מטרים. לפי סימן-מיחידות הרגלים התוקפות מועתקת האש מקורדיווח לקורדיווח.

כאשר יחידות המשנה התוקפות נתקלות בנקודות-התנגדות חזקות בביצורי ההגנה של האויב, הן עוקפות אותן ומנתקות אותן, וחיסולן מושאר לדרגים הבאים

גדוד רגלים ממונע במסע ובקרבת היתקלות

תרגיל טקטי בשטח מדברי-הררי
הקול-לויט' א. אילייצ'ב

בכל מצב — ובמיוחד בתנאי שטח מדברי-הררי — צריכות יחידות-המשנה לפעול תוך כושר תמרון, מרץ ומהירות. ובפרט בשים לב לכך, כי במסגרת תרגיל גדודי טקטי, בנושא בו אנו עוסקים כאן, תנתן ליחידות-המשנה התנסות מעשית בפתרון בעיות הנוצרות במשימות מורכבות: — הן במהלכו של מסע המתבצע בקצב מהיר, תוך התגברות על הריסות וחלקות-שטח נגועות — והן טעה שמתקשר ומתנהל קרבת-היתקלות, תוך היאבקות דרוכה על תפישת היוזמה ושמירתה בידיך. בתרגיל כזה תכליתי הוא ליצור תנאים האופייניים לקרב בהרים — בו פועל כרגיל הגדוד בציר נפרד ועצמאי.

ידוע עד כמה מסובכות הפעולות בקרבת-היתקלות. אך הרי בתנאי זמננו יתהוו קרב כזה תכופות מאוד. לכן, להכנת היחידות לניהולו אין להסתפק בתרגיל אחד ויחיד. הטוב ביותר הוא לתרגל נושא זה עם הגדודים בתרגיל מבוקר דו-צדדי. אולם, תחילה תכליתי יהיה, לדעתנו, לערוך לכל אחד מהם תרגיל דו-צדדי.

נעמוד כאן על גירסה אפשרית אחת לארגון תרגיל דו-צדדי על הנושא: גדוד-רגלים ממונע מוגבר, כמשמר-קדמי של רגימנט במסע-לילה, בקרב-היתקלות, ולמתודיקה של ביצועו.

ארגון התרגיל והכנתו

רצוי לגשת לתכנון התרגיל 10-15 יום לפני מועדו. מנהל התרגיל — הוא מפקד העוצבה — לומד ראשית-כל במדוקדק את תוכן הנושא, כדי שיוכל לקבוע באופן מלא ביותר את היקף התרגיל ומטרותיו (מטרות כלליות — והמטרות המיוחדות לכל רמה — קצינים, מש"קים וחיילים), וכן את נושאי-האימון המסוימים שיוצגו בו.

מטרות התרגיל:

• לבדוק את תיאומי-הפנימי של הגדוד לצורך לחימה, ובאיזו מידה מוכן הוא למסע, ולניהול קרבת-היתקלות, בתנאי שטח מדברי-הררי;

המשימה, האויב ופני-הקרקע. לדוגמה, נגד התארגנות חפזיה של האויב להגנה יתכן שכברות החזית תהיינה רחבות בהרבה מאלו שהוזכרו לעיל.

אם יש חולשות כלשהן בצורת המתקפה הרוסית, דומה שהן טמונות בריכוז המוגזם בנקודת ההכרעה ובנטייה להגביל את פעולתם של המפקדים הכפופים. אף על פי שאין נסיון גלוי לדכא יוזמה הבאה מצד המפקדים הטקטיים, דיכוי כזה קיים. עיון בטקטיקה הרוסית מגלה, כי חולשה זאת ניכרת במלחמת העולם ה-2, והנה קיימת עדיין היום. האם חולשות אלה יוסיפו להתקיים? וזה, כמובן, שאלה שקשה לענות עליה. הנקודה החשובה הראויה שיוזכרה כאן היא שהצבא הרוסי עשה דרך ארוכה מאז היותו צבא „כרכרות-סוסים“, בשנים 1941-42. הודות לעושרו הגדול בכוח-אדם, צידורו הדיש והטקטיקה הפשוטה אך התכליתית שלו, הריחו כוח-צבאי של ממש בעולמנו השרוי בדאגה.

על הקצין בימינו —

בימינו נעשים מאמצים גדולים כדי להעריך הערכה מציאותית את הקף האפשרויות החדשות שיש לצבאנו; לפתח טקטיקה אשר תנצל אפשרויות אלה ניצול מלא; ולאמץ צורות-ארגון שיאפשרו את הפעלת הטקטיקה המתקדמת הזאת. כל אלה הם אותות בריאים.

מאמצים אלה יביאו אמנם לשיפור מתמיד של ההלכה הצבאית שלנו, אך בהיכמודה יש צורך שכל קצין וקצין, במחשבתו העצמאית שלו, יפתח לו הרגל לערוך ניתוח בקרני וחסרי-פניות. אפילו בימי שלום קשה להלכה הצבאית הכתובה להדביק, בכל פרט ופרט, את האפשרויות הטכניות האחרונות-שבאחרונות. איש-הצבא הרואה ראשון את האפשרות החדשה — יזכה ביתרון רב על יריבו.

הקול-לויט' ג'. ד. ד. טראסל, צבא ארה"ב

- לשכלל את רגילותם וכושרם של הקצינים בפיקוד על יחידות המשנה שלהם במסע, בניהול קרב־היתקלות, ברדיפה ובהתבססות בקו בעל יתרונות טקטיים.
- לאמן את המש"קים והחיילים בפעולות במסע־לילה ובניהול קרב בהרים;
- לאמן את יחידות המשנה של הגדוד ושל כוחות־הסיוע שלו בקיום שיתוף־פעולה מתמיד בקרב־היתקלות, ברדיפה אחרי אויב ובשעת התבססות בקו עמדות שנתפס.

נושאי־אימון המוצגים בתרגיל

- כניסת הגדוד, עם יחידות־הסיוע בהן הוגבר, לשטח־הכינוס — והעברתו משם תחת לחץ אוירית האויב, לשטח־חליפין.
- תכנון המסע וארגונו תוך ציפיה לקרב־היתקלות;
- מסע תוך התגברות על הריסות ועל שטחים נגועים בזיהום כימיר־דיואקטיבי;
- אסירת קרב־היתקלות וניהולו;
- רדיפה אחרי אויב נסוג, תפיסת קרע־עמדות בעל־יתרונות והתבססות בו ככוננות להדיפת התקפות־נגד של כוחות רגלים וטנקים ניכרים.
- כדי למצות את נושא־התרגיל בשלמותו, יש להוציא את התרגיל לפועל במרחב שעומקו לא פחות מ־60—80 ק"מ, ורצוי — בשטח בלתי־מוכר.

הרקע הטקטי

(ראה מרשם בעמ' 16—17)

הרקע הטקטי, שיהיה יסוד לתכנית עריכת התרגיל, יכול להיות, למשל, כדלהלן (ראה מרשם בעמ' הבא): — משימתו של האויב (שהתרכזו — בעצמך שתי יחידות מדיבזית־הרגלים ה־5 — באזור המרוחק כ־40—50 ק"מ צפון־מערבה לזילובו) היא: לנוע לעבר זילובו — ק. קויוק — ציר, לכבוש את ציר ולהתבסס בה בכוח רב.

משימת רגימנט־הרגלים הממונע ה־1 (שהתרכזו באזור אוסינובקה — בגבעה 663.0 ובגבעה 640.0, דרומית־מזרחית לאוסינובקה) היא: לנוע בנתיב פטרובקה—ציר — ק. קויוק; למגר את האויב המתכוון להגיע לציר; לכבוש את האוכף „אגוז" והגבעות 761.4 ו־817.8; בשלב הבא — להגיע לאזור הגבעות 622.4 ו־732.0 — מכלאות־הסוסים (דרומית־מערבית לזילובו) ולהתבסס בו. גדוד־הרגלים הממונע ה־1, מוגבר בגדוד־ארטילריה, פלוגת טנקים, סוללת תותחים בני 85 מ"מ, מחלקת פלסים, וכיתה־לסויר־כימיר־דיואקטיבי — הוא המשמרה־הקדמי של הרגימנט. משימתו — בנועו בנתיב הרגימנט, להקדים את האויב בתפיסת האוכף „אגוז" וגבעה 817.7; ובשלב הבא — להשתלט על הגבעות 622.4 ו־635.2, ולהחזיק בהן עד בוא הכוחות העיקריים של הרגימנט. את קורה־התחלה — מפאת־הצפון של פטרובקה — יש לחצות ב־12.6 בשעה

: 22.00

משמאל ומימין — אין יחידות שכנות.

כידוע, להכנת תרגיל יש תמיד לעבד תכנית קונקרטיה. בדוגמה שלפנינו, יכולה היא להיות כדלקמן:

תכנית־עבודה להכנת התרגיל

10	עבודת מנהל התרגיל והכנת הקצינים	הכנת היחידות
1.	עיבוד הרקע הטקטי של התרגיל.	
2.	עריכת תכנית לניהול התרגיל.	
3.	שכלול התכנית ופירוטה בשטח.	
4.	הרצאה: „תכונות אופייניות של מסע וקרב־היתקלות בשטח הררי־מדברי".	הכנת שטח־התרגיל מבחינה הנדסית.
5.	תרגיל של צוות מפקדי הפלוגות בשטח.	תרגול טקטי של המחלקות.
6.	פתירת בעיות־פתע טקטיות (קבלת החלטות) ע"י מפקדי המחלקות והפלוגות.	הכנת אנשי החוליות שהועדו לביום פעור לות אויב, ולדימוי אש והתסוצציות.
7.	תרגולות טקטיות של פלוגות־הרובאות ללא יחידות־סיוע;	תרגולות טקטיות של פלוגות־רובאים ויחידות־סיוע.
8.	תרגולות טקטיות־מקצועיות עם יחידות־סיוע. תרגולות משולבות של פלוגות־רובאים ויחידות־סיוע.	
9.	הכנת קציני־בקה.	
10.	תרגול טקטי של הגדוד.	
11.	פתירת בעיות־פתע טקטיות (קבלת החלטות) ע"י מפקדי הפלוגות.	השלמתם והקנייתם של הנושאים שלא נקטו במידה מספקת.
12.	בקורת הכוננות של יחידות־המשנה לקראת התרגיל.	הכנת כלי־הנשק והציוד לתרגיל.
13.	„עתודת" זמן.	

לאחר שאושר הרקע הטקטי של התרגיל על־ידי מפקד ממונה, מעבד המנהל את תכנית ניהול התרגיל: ובשלב־העבודה הבא לאחר־ימכן הוא מפרט ומלטש אותה, יחד עם עוזריו, בשטח. בשלב זה של העבודה רצוי לשתף את ראש־המטה, הקצין שהועד לביום האויב, קצין ההנדסה, קצין המודיעין ומפקד הארטילריה. בנקודות המתאימות בשטח עוסקים בקביעת סדר הפעולה האפשרי של הגדוד, ושל היחידות המביימות את האויב, וכן פותרים שם את כל השאלות הקשורות בניהול התרגיל, בהכנת השטח, בביום, בציוד ואמצעים הדרושים לתרגיל וכיו"ב. בדוגמה שלנו אפשר להסתפק בעבודת־הכנה בחמש הנקודות הבאות:

- באוכף שבמרחק 3 ק"מ צפונית־מזרחית לפטרובקה (716.0) קובעים כיצד לסמן את „הריסת" קטע הכביש ואיך להציג את האירוע של השמדת כוח־הנחיתה (מן האויר) הטקטי של ה„אויב". את פעולות האויב יכולה לביים פה כיתה אחת

• בניא שנמצא כ-4 ק"מ מדרום לצ'יר מציינים כיצד ליצור — תוך כך ניצול פני-קרקע הנוחים לכך — חלקת-שטח נגועה בזוהמה כימית-רדיואקטיבית, על פני 3-4 ק"מ.

• ליד הנהר צ'ירה יש, כמובן, לקבוע את סדר ההתגברות (באם תידרש) על מכשול-מים. לביום האויב במקום זה מספיקה גם כן כיתה אחת — שתתאמן בניהול קרב הגנה על מכשול-מים ובנסיגה מהעמדה בה החזיקה.

• באזור שבין ק. קויוק — לאוכף „אגוז“ פותרים — במסגרת הרקע הטקטי של התרגיל בעיות הכרוכות באופן בו „ישוחק“ קרבה-היתקלות. כפי שרואים במרשם, יש כאן גבעות גבוהות למדי וערוצים עמוקים, ואין דרכי-עקיפה; על-כן יידרשו פה מהכוחות המתאמנים החלטות רבות-יוזמה ונועזות התמצאות מודקדת בשטח.

את האויב באזור זה אפשר לביים על-ידי פלוגת-רובאים, שתתמרן פעולות יחידת-חלוץ במסע וקרבה-היתקלות.

• על גבעה 622.4, ותוך-כדי התקדמות אליה, קובעים את הסדר לפיו יתרגלו את בעיות ארגונו וניהולו של מרדף אחרי אויב נסוג, וכן בעיות ההתבסות בקרעמדות מתאים שנתפסו.

בתכנית התרגיל קובעים את צות קציני-הבקרה הדרוש ואת האמצעים הנחרי צים. רצוי לקבוע קציני בקרה ליד מפקדי פלוגות הרובאים, השריון וסוללות הארטילריה.

לביום פעולות האויב מן-הראוי להקצות פלוגת-רובאים אחת. מלבד זאת נחוצות מטרות-ידמות במלוא גובה-אדם ובחצי גובהו (60-50 יחידות), 4-5 טנקי-דמה ו-8-10 תותחי-דמה, 150-200 כדורי-סרק, 60-50 שלטים שונים, 40-50 מטעני חומר-נפץ, 5-4 נרות-עשן, 20-10 ק"ג חומר-נפץ, 20-15 זיקוקי תאורה ו-10-15 כדורי-סימון. הכרחי דחפור.

אחרי הכנת השטח מבחינה הנדסית, עובד עוזרו של מנהל התרגיל בשטח עצמו עם הצות שהוקצה לביום פעולות האויב ולדימוי אש התפוצצויות. יש לסיים עבודה זו לפני התדריך המעשי לקציני-הבקרה.

את תדריך קציני-הבקרה עורכים אחרי שהללו הכירו את תפקידם, זכויותיהם וחובותיהם, ולמדו בדיקנות הרקע הטקטי של התרגיל, את נושאה, מטרותיו והבעיות שתוצגנה בו.

התדריך מתחיל עוד בשטח-הכינוס, שאליו עתיד לבוא הגדוד. בפאת-הצפון של פטרובקה קובע מנהל התרגיל בדיוק את המקום והזמן לחצית קרבה-התחלה על-ידי הגדוד. על הגבעה 716.0 מעבדים עם קציני-הבקרה של כוח-החלוץ את האירוע הכרוך בהשמדת הכוח המוצנח ובהשתלטות על האוכף.

בבקעה שמדרום לצ'יר בוחנים כל קציני-הבקרה את הקרקע שבאזור הקטע ה„נגוע“, מלבנים לעצמם את הוראותיו של המנהל בענין ביום הויהום בעזרת אמצעי „חומר-ההרעלה הכימי“ (דמה) לאימונים ונרות-עשן; וכן מבררים הם על מה חייבים הם לתת את דעתם בהתקרבת אל קטע זה.

באזור צ'יר נלמדים דרכי-הגישה אל הנהר והאופן התכליתי-ביותר להתגברות עליה, ומפרטים ביתר-דיוק את אמצעי הבטיחות ואת פעולות הכיתה שהוקצתה לביום האויב.

באזור האוכף „אגוז“ עורכים „חזרה“ לקראת האירוע של קרבה-היתקלות עם כוח אויב, אשר יוצג על-ידי פלוגת-רובאים. מנהל התרגיל מצביע על כך, שבתרגיל עצמו אפשר יהיה לתרגל ענין זה גם בטרם שיגיעו אל האוכף — הכל לפי מהלך פעולותיהן, למעשה, של יחידות-המשנה. תשומת לב מיוחדת יש להקדיש לעידוד היוזמה וכשרי-ההחלטה בפעולת מפקדי יחידות-המשנה ובפרט אחרי ביום ההתפוצצות הגרעינית דרומית לק. קויוק. לשם כך נלמדות הדרכים לעקיפת האזור הנגוע בקרינה רדיואקטיבית, לפי כיווני הרוחות השונים ביום התרגיל.

לאחר הנ"ל, מבררים ביתר-פירוט את המתודות של תרגיל המרדף, והתבססות בקרעמדות מתאים.

כדי שהתרגיל יתבצע ברמת-איכות גבוהה חשוב להכין לקראתו במדוקדק את הקצינים ואת כל יחידות-המשנה וראשית-כל רצוי מאוד לערוך עם הקצינים תרגיל-קשר בשטח; לגבש על ידי כך את הידיעות ורגילות-הביצוע שלהם בארגון המסע, בניהול קרבה-היתקלות ובפיקוד על יחידות-משנה; ואחרי-כן יש לפתור עמם שורה של בעיות-פתע טקטיות.

מן ההכרח לערוך עם כל יחידות-המשנה, לרבות יחידות-הסיוע מהחילות השונים, תרגולות טקטיות-מקצועיות, — אך לא באזור שבו יתקיים התרגיל הגדודי.

תוך התכוננות לתרגיל מקדישים המנהל ומפקדי כל יחידות-המשנה תשומת-לב מיוחדת לתחזוקה הטכנית של כל הרכבה-מנועי (ביחוד — לגבי הבלמים) ושל אמצעי-ההלחמה, ולסילוק כל השיבושים שבהם. על כלי-רכב רצוי להתקין מיכלי-מים נוספים לשתיה ולמילוי-מחדש של מערכת-הקירור. את כל כלי-התובלה מציידים באמצעים להגברת כושר-המעבר בשטחים קשים ובאמצעי חילוץ עצמי. עם הנהגים מעבדים את התנאים בהם יתבצע המסע הצפוי, וכן את הכללים לנהיגה ולתחזוקת הציוד בתנאי שטח הררי-מדברי.

ערב התרגיל בודק מנהלו את כוננותם של חיילי הגדוד ושל ציוד-הקרב לקראתו. לפני היציאה לתרגיל נחוץ לתת לחיילים אפשרות לנוח.

מהלכו של התרגיל יכול להיות, בערך, כדלהלן:

שלב ראשון

ב־12.6 בשעה 18.00 מגיע הגדוד עם יחידות-הסיוע שלו לשטח-הכינוס. כאן בודקים המנהל וקציני-הבקרה כיצד נערכו והנו יחידות-המשנה ואיך ארגנו את האבטחה-הצמודה.

ב־18.30 מוסר המנהל נתון חדש: — התקפת 10—15 מטוסי אויב. מפקד הגדוד מארגן את הדיפת ההתקפה האוירית, ואחר-יכן מטיל במהירות רבה על מפקדי הפלוגות ואמצעי-הסיוע משימות בדבר המעבר לשטח-הליפין. ב־20.00 מקבל מפקד הגדוד פקודת-מבצע, שתוכנה כבר סופר כאן — בציון הרקע הטקטי של התרגיל.

משנוכח בכך שהמשימות הוטלו על כל אנשי הגדוד, והן מובנות להם, מרשה המנהל למפקד הגדוד לפתוח בפעולות.

יש להדגיש, כי פעולות אלו צריכות להיערך לפי החלטותיו של מפקד הגדוד — ולא של המנהל. אף לתקן את החלטותיהם של המפקדים המתאמנים רשאי המנהל רק במצבי הכרח מוחלט: אם ברור לעין-כל שהן מוטעות, אינן הולמות את רוח דרישותיו של הקרב החדש ואת השגת מטרת האימון — או אם אין הן מאפשרות קיום אמצעי הבטיחות.

מנהל התרגיל משפיע על הכוחות המתאמנים על ידי יצירת מצבים טקטיים מסוימים.

נספר בקצרה על החלטות ופעולות אפשריות של המתאמנים.

מפקד הגדוד שולח, לסי נתיב תנועתו של המשמר-הקדמי, פטרול-סיוע עוצמאי, המכיל כיתת-רובאים, 3 אנשי סיוור-לבדיקת-הרדיואקטיביות ו-4 פלסטי-חבלנים, ומאחרי הפטרול הנ"ל נע החלוץ, המורכב מפלוגת-רובאים, מחלקת טנקים ומחלקת תותחים בני 85 מ"מ. הכוחות העיקריים של הגדוד נערכים לתנועה בשדרה.

שלב שני

עם התקרבות פטרול-הסיוע לגבעה 716.0 — ב־23.00 בערך — מפוצצת הכיתה המבוימת, "כוח-מוצנח" של האויב מטען-נפץ. בכביש נוצר "מכתש", שמקשה על תנועת כלית-תובלה וציוד-לחימה. בהיבשעה פותחת הכיתה באט לעבר הסיירים. מפקד פטרול-הסיוע מדוח על כך למפקד הגדוד; ומבלי להסתכן בקרב עם הכוח-המוצנח עוקף את עמדתו של זה, בהמשיכו בביצוע משימתו. לאחר קבלו את הדוח של פטרול-הסיוע, מצוה מפקד החלוץ על מכונית-החוד המסיירת שלו להאיץ את מהירותה ולברר את תנוחת האויב — ואת כוחו העיקרי פורס הוא לתבנית-קרב. בקיימם אש מתוך נושאי-הגייסות-המשוריינים, משמידים

אנשי החלוץ תוך-כדי-תנועה את הכוח-הנוחת. מפקד הגדוד משגר קדימה, לאורך התפרסותו של החלוץ, את הדחפור, כדי לתקן את הכביש. לאחר שהחלוץ מתפרס ועובר להתקפה, נסוגה הכיתה שביימה את כוח-האויב-הנוחת לעבר צ"ר.

בהגיע הגדוד לגבעה 727.8 (עד לשעה 24.00, לערך) מוסר המנהל הודעה ברשת-האלחוט על הופעת 10 מטוסי "אויב". התקפתו האוירית של האויב מבוזמת ע"י פיצוץ מטעני-נפץ (או "לבנים" של חומר-נפץ). תוך שמירה מלאה על הסודת-האור ממשיך הגדוד בתנועתו, במהירות-המסע המכסימלית האפשרית. פטרול-הסיוע העצמאי מודיע שלפני החר קרוגלאיה נתגלה קטע נגוע המכוסה בריכוז די חזק של חומרי-הרעלה כימיים. מפקד הגדוד מצוה לברר את גבולותיה של חלקה זו ונוקט צעדים להתגברות עליה, תוך שימוש באמצעי ההגנה-הנגד-כימית, במידה שתנאי-השטח לא יאפשרו לעקפה. בשעת החניה הקצרה, מבצעים חיילי כוח-העיקרי של החלוץ חיטוי נגד-כימיה-חלקי עצמי.

ליד הגשר על הנהר צ"ר הנתקל פטרול-הסיוע באש האויב. קציני-הבקרה מוסר למפקד פטרול-הסיוע שהגשר פוצץ ונושאי-הגייסות-המשורין הקדמי שלו הושמד. תוך תצפיתו בשטח בעזרת מכשיר אינפרא-אדום לראיה-לילית, מגלה מפקד הסיוע קבוצת חיילים הנסוגים לאורך הכביש.

מפקד החלוץ מקבל מפטרול-הסיוע את דוחו למפקד הגדוד; ואחר כך מצוה על מכונית-החוד המסיירת של החלוץ להחיש את תנועתה, ובפעולה משותפת עם פטרול-הסיוע לגלות מעברות בנהר צ"ר. מפקד פטרול-הסיוע, משבחר מקום מתאים לחצית הנהר, מדוח על-יכך למפקד הגדוד ומוסר למכונית-החוד המסיירת, שהגיעה לאותו-זמן אליו, את פקודתו של הלז: — לפגוש את יחידות-המשנה המתקרבות ולציין להן את מקום המעבר. ואילו הוא עצמו ממשיך בביצוע משימתו. בר-בזמן מודיע מנהל התרגיל למפקד הגדוד שהאוירה שלנו גילתה את התקדמותה של קבוצת "אויב" מזילובו לעבר האוכף "אגוז"; המטוסים מפציצים את ה"אויב".

משהעריך את המצב, מחליט מפקד הגדוד להאיץ את מהירות התנועה — ולהקדים את ה"אויב" בתפיסת האוכף. בהטילו את המשימה על מפקד החלוץ, מודק הוא עליו לשלוח פטרול-סיוע בכיוון לגבעה 761.4; מלבד זאת שולח הוא פטרול סיוע שני — שמשמחו היא להגיע לגבעה 817.8, לקבוע האם מצוי "אויב" שסמאל לבתיב-התנועה של הגדוד ומה פעולותיו, וכן לעמוד על מידת האפשרות לנוע על פני מדרונות הגבעה.

מפקד הגדוד מחליט להכניס לקרב את הכוח-העיקרי שלו בסדר הבא: — פלוגת טנקים (פחות מחלקה), סוללת-תותחים בני 85 מ"מ (פחות מחלקה), פלוגת-רובאים ב' רג', גדוד-הארטילריה — בכוננות להתפרסות מערבית לאוכף "אגוז", ולהנחת מהלומה על אגף היחידות הקדמיות של ה"אויב".

בהגיע יחידות-המשנה אל קריעדים זה, בודקים מנהל-התרגיל וקציני-הבקרה את ארגון ההגנה ומציגים ו"משחקים" מספר ניתוחי-מצב חדשים, המאפשרים את ניהול קרב-ההגנה בתנאי שטח הררי-מדברי ותחת לחץ פעילות רבה של חיל-האוויר היריב.

בשעות 16.00—17.00 של ה-13.6 ניתן האות להפסקת התרגיל, תוך-כדי שיבת הגדוד, עם יחידות-המשנה השונות לאזור תנוחתו, יש להציג ו"לשחק" שורת בעיות טקטיות על נושאים נוספים — או להשתמש בהזדמנות זו כדי להשריש את הרגלי ההגנה והביצוע שכבר נרכשו והיעתה בפעולות בהן התאמנו בתרגיל. במקרה הנידון, אפשר לנהוג כדלהלן: —

לאחר שגמרו להציג ו"לשחק" את קרב-ההיתקלות והרדיפה, מטיל מנהל-התרגיל על הפלוגה שביימה את ה"אויב" את המשימה הבאה: להיערך להגנה לאורך הגדה הדרומית של הנהר מאלאיה (ממערב לצי"ר). עוזרו של מנהל-התרגיל יציג ויבדוק עמה כאן את הנושא "פלוגת-רובאים בהגנת מכשול-מים". הפלוגה יכולה להתחיל בתווה לאזור זה ב-13.6, בשעה 15.00 לערך.

אחרי מנוחה קצרה, הונח החיילים וטיפול בכלי-הרכב ובציוד-לחימה, כשכל אלה מאורגנים ומתבצעים (כבתנאי-קרב) — מקבל גדוד-הרובאים הממונע ב-13.6, בשעה 20.00, "סיפור-מעשה" ונתוני-מצב טקטיים חדשים. אפשר להציג בפניו בעיה-משימה: פעולות בתפקיד של משמר-אגף. כדי שהלקח יהיה מאלף יותר — יהיה זה תכליתי לבחור לתנועה בחזרה בנתיב-מסע העובר, לפחות בחלקו, בשטח בלתי-מוכר — אך המגיע לבסוף אל הנהר מאלאיה. לביצוע משימה זו יגש הגדוד ב-13.6, ב-22.30 לערך.

עד עלות השחר ב-14.6 יתקרב הגדוד אל הנהר מאלאיה ויקבל את המשימה לצלוח את הנהר ישר מן התנועה, ולהשמיד את האויב שבגדה ממול. אחרי-כן ממשיך הוא בהתקדמותו בכיוון דרומה, מתאמן בבעיות הגנה נגד-אטומית והגנה נגד-כימית, ולבסוף מבצע את טיפול-התברואה בחיילים וחיטוי נגד-כימי ונגד-רדיואקטיבי של כלי לחימה והתחבורה, הציוד, התלבושת, החגור והשטח — וכן טיהור המים וטיפול-מונע בזוהר. ביצוע משימות אלו יימשך עד שעה 9.00—10.00 לערך (ביום 14.6).

עם החזרה לשטח-הכינוס מרכז מנהל-התרגיל בידו את הערותיהם של קציני-הבקרה, מוציא מהן את המסקנות — ועורך ניתוח לקחי התרגיל: — תחילה עם כל החיילים, ואחרי-כן לחוד, עם מפקדי יחידות-המשנה ויחידות-הסיוע.

עם התקרבות החלוץ אל הגבעות "חסרות-השם" שמדרום לק' קויוק, מבוטת מהלומה גרעינית של ה"אויב" על אזור זה; וכתוצאה ממנה יוצאת מכונת-החוד המסיירת מכלל-שימוש. נתון חדש זה בא לאלץ את המתאמנים לפתור משימה מורכבת מאד: לעקוף, בתנאי שטח-הררי, בלילה או עם שחר, אזור שנוגז באופן קשה בקרינה רדיואקטיבית — ולעשות זאת במהירות רבה, כי מתחה והולך קרב-ההיתקלות צפוי והכרחי לתפוש בכל ההקדם האפשרי עמדות-היערות בעלות-יתרון כלפי ה"אויב". העקיפה כלפי הגבעות "חסרות-השם" מבוצעת משמאל או מימין להן — והדבר תלוי בכיוון הרוח.

שלב שלישי

בהגיעו לאוכף "אגוז", מגלה פטרול-הסיוע מס' 1 כפלוגת-רובאים של האויב, המוגברת בארטילריה ובטנקים. לפי החלטתו העצמית של מפקד החלוץ, או בפקודתו של מפקד הגדוד, עוקף החלוץ את האוכף "אגוז" ממערב ומתפרס על פני המדרונות הצפון-מזרחיים של הגבעה 817.8, בתפשו את העמדה הטקטית הכדאית ביותר, שיש בה כדי לסייע למיגור ה"אויב" בקרב ההיתקלות.

מפקד הגדוד מחליט לקדם את סוללת התותחים בני 85 מ"מ אל החלוץ, ומטיל עליה את המשימה: — ע"י אש בכינון-ישיר למנוע את פריצת טנקי ה"אויב". על גדוד הארטילריה טוקד הוא לתפוס עמדות-אש ממערב לק' קויוק ולהכנין אש על הגבעה ללא-שם ועל הכביש כק"מ וחצי צפונית-מערבית לאוכף "אגוז". הכוחות העיקריים של הגדוד מגיעים אל מדרונות הצפון-מזרחיים של הגבעה 817.8.

נמצא, כי החלטת מפקד הגדוד (ראה מרשם) היא למעשה: באמצעות אש הארטילריה ואש החלוץ — לשבש את שדרות-המסע של ה"אויב", לגרום לו אבדות רבות ככל-האפשר ולמגררו אח"כ על ידי התקפה מן האגפים. בהתאם להחלטתו זו מוטלות עתה המשימות על יחידות-המשנה. מנהל התרגיל נוסע לאוכף "אגוז" ומשכלל שם לפרטיה את התכנית לפיה "ישחקו" את פעולות הקרב, מתחה מצב אשר ברור כי אינו לטובת ה"אויב" — ולכן מוצא מנהל-התרגיל לאפשרי לתת לגדוד את התנאים להשגת ההצלחה.

לאחר שביצע את משימת מיגור יחידות-המשנה הקדמיות של ה"אויב", שולח מפקד הגדוד פטרול-סיוע עצמאי לעבר זילובו, ועובר מיד למרדף, על החלטתו מדוח הוא למנהל התרגיל; והלז מוסר לו נתון נוסף — כי חיל-האוויר שלנו גילה התקרבות של שתי שדרות רגלים וטנקים של ה"אויב" (עומקה של כלי אחת — עד 8 ק"מ), שנמצאות עתה, האחת — כ-10 ק"מ מזילובו, והשניה — כ-20 ק"מ. מפקד הגדוד נוקט את כל הצעדים הנחוצים בכדי להשתלט למועד הנכון על הגבעות 622.4 ו-635.2.

מצרים - 4 שנים לאחר מלחמת סיני

המירור אדגאר או'באלאנס

בשעת כתיבת מאמר זה מתנהל משאומתן לחידוש היחסים הדיפלומטיים המלאים בין מצרים, שהיא השותף הראשי בקהיליה הערבית המאוחדת, ובריטניה, ומן העניין הוא, ואף זהו הזמן הנכון, לעמוד על מצבה ועל סיכוייה של מצרים, ולראות מה עשתה במשך ארבע השנים שחלפו מאז נותקו היחסים עמה, ב־1956.

אין להכחיש, כי נאצר, שמימו לא נחל נצחון בקרב, זכה להצלחות ניכרות בדיפלומטיה, והיה לאחד המדינאים מן השורה-השניה הנוודים ביותר בעולם. בנווטו את ארצו בזריונות בין סלעי המזרח והמערב. מאז ההתקפה האנגלו-צרפתית על מצרים עמל הוא בחשאי לבסס את מעמדו ולהכין לו את הדרוש לעתיד, הן במולדתו והן מחוצה לה. נאצר לא סטה אף לא פעם משאיפתיו הראשונות, הידועות לעיתים בשם „שלושת המעגלים“, שהן — קודם כל להגיע להשפעה הגדולה ביותר בגוש הערבי, אחרי־כן באפריקה, ולאחר זאת — בכל המדינות המוסלמיות. הוא חורש מזימות ומתכנן תכניות לקראת הבאות.

ברוב ערמה הסכים לקבל סיוע והלוואות מן הגוש המזרחי, מאמריקה ומן הבנק העולמי, במטרה לבנות את כוחותיו המזויינים, לתעש את ארצו ולחוק כללית את כלכלתו — בלא להסתבך בשום בריתות מגבילות ובלא לקבל על עצמו שום התחייבויות בין־לאומיות. הוא התרכז בפיתוח סחר־החוץ, במיוחד עם ארצות אסיה, מזרח־אפריקה והגוש הסוביאטי.

אין ספק בכך, שנאצר הוא המנהיג של מצרים; שלטונו האישי ואהדת הציבור אליו עומדים עדיין בשיאם, והאפשרות שהוא יודה רחוקה מאוד. אף־על־פי שהוא מוציא זמן רב בביקורים אצל ראשי מדינות אחרים ומנסה לתחוב את אצבעו הקטנה לקלחת הבינ־לאומית בכל הזדמנות הנופלת לידיו, הוא לא הניח את ענייני הפנים בארצו.

רמת החיים של המצרים נמוכה מאוד, אולם נאצר נותן דעתו להרים אותה, וכבר הוחל בעבודה על סכר אסואן (שכה הרבו לפרסמו) בסיוע הרוסי ובכספם. במטרה להגדיל את האדמות החקלאיות, תעלת סואץ היא מקור הרווח הטוב ביותר של נאצר, ומכניסה לו כ־100 מליון דולר לשנה. רוסיה, על אף איטיותה בביצוע „ההסכם הרוסי־מצרי“ של שנת 1958, מעניקה עתה — כ־

מדיעים — סיוע פעיל בהקמת למעלה מ־100 מפעלים גדולים, הכוללים מפעלי פלדה ומפעלי הנדסה, וכן בתי־חרושת למוצרי דלק, טכסטיל ומזון.

המסקנה מכך היא, בהכרח, שמצרים התאוששה, מבחינה כלכלית, מאירועי 1956, והיא מתקדמת הגם שעדיין אי־אפשר לצטט מספרים רבי־רושם על מידת התקדמותה. משקיפים זרים, שהכירו את מצרים הקודמת וביקרו בארץ זו לאחרונה, מתוים דעות זהירות אך מבטיחות, בתחום זה. זוהי תחרות בין ההתפתחות הכלכלית והחקלאית ובין המספר הגדל ללא־הפוגות של הפיות שיש להאכיל, כיוון שהאוכלוסיה גדלה בקצב של כחצי מליון נפש לשנה. ההפרש הקל לטובת ההתפתחות האמורה ניתן יהיה לקיימו בדוחק, בתנאי שהשוחד והתופעות השליליות האחרות מסוגו יצומצמו עד למידה מזערית.

הכוחות־המזויינים

מאז 1956, חלה תמורה מוחלטת בצביונם של הכוחות המזויינים המצריים, ובמיוחד בחיל־הצבא. אומצו ציוד, תבניות ושיטות־אימון רוסיות, ולזמן זה כמעט שלא נותרה עוד השפעה בריטית, נגוזה כליל ההשפעה הגרמנית, ונותר מעט מאד ציוד בריטי. כמויות של חימוש בריטי ישן, במיוחד נשק־קל ותחמושת, הוברחו אל לוחמי ה„פלך“ שבאלג'יריה.

זרם רצוף של חמרי־מלחמה רוסיים מוסיף להגיע למצרים, וכולל כמות ניכרת של פריטים כגון טנקי „T-34“ ו־„T-54“, תותחים מתנייעים „SU-100“ וכלים ארטילריים אחרים, וכן נשק־קל וחימוש אחר, כגון ראדאר, כל־ירכב, נושאי־גייסות־משוריניים ומטוסים. פירושו של דבר שמצרים תלויה עתה לחלוטין בגוש הסוביאטי לצורך החלפות, חלקי־חילוף ותחמושת, במילים אחרות — מצרים כבולה במידה ידועה, ואינה יכולה להסתכן במסע־מלחמה ממושך, אף לא במסע מלחמה בן שבועות ספורים, בלי סיוע חשאי מצד רוסיה. הידיעות מראות שמצרים מוחזקת במצב של חוסר במיוחד בדברים כתחמושת ארטילרית.

על הכמות של הציוד הרוסי שבידי מצרים אין שום ידיעות מדויקות, הגם שאי־אילו פרטים על חלק מן המשלוחים דלפו החוצה. הוזכרו המספרים הבאים: כ־500 טנקים, מהם כמעט שליש טנקי „T-54“, 700—800 נושאי־גייסות־משוריניים, 200 תותחים־מתנייעים „SU-100“ ולמעלה מ־500 כל־יארטילריית־שדה וכלים ארטילריים אחרים. אין שום דרך לבדוק מספרים אלה, אולם מחוסר מספרים הוימנים יותר אפשר לראות באלה תמונה גסה של המצב. נראה לנו כקרוב והאי שכל עוצבות השדה „סוביאטו“ בכל הנוגע לכל־ינשק, כל־ירכב וציוד.

תבניות, שיטות־הדרכה וטקטיקת־שדה שכולן לקוחות מרוסיה אומצו כמות־הן „על קרבן ועל כרעיהן“, ונמסר שלמעלה מ־3000 קצינים וחיילים מצריים לחלו לרוסיה לאימון ולהשתלמות. אחוז הקצינים במספר זה אינו ידוע, אך חושבים

שהוא גבוה. כן נמצאת במצרים משלחת רוסית צבאית גדולה מאד ופעילות
מאוד, שנאמר כי מספר אנשיה עולה על 500, ומשימתה — ל"סביאט" או
הכוחות המצריים. מדריכים רוסיים פעילים מאוד במרכזי-האימונים, ויועצים
רוסיים מצויים תמיד ליד הקצינים המצריים, הן בשדה והן במשרד.

מכל מקום, דומה שהמשגים הנושנים מושרשים עדיין, והשמרנות המסתמית
ממצרים אומרות, כי תחזוקת כלי-הרכב והציוד הטכני האחר, כגון ראדאר, נמצא
עדיין ברמה ירודה, ותמיד אחוז בלתי-רגיל בגודלו של רכב מכל הסוגים נכנס
במצב "משותק". דומה שהדגש מושם ב"אימון טכני ויעילות", ומעט מאד נעשה
כדי לשפר את רוח-הגייסות, האיכות וכושר-המנהיגות של הקצינים והמשקיפים
אותו האימון-למנהיגות הניתן להם הוא מעשה של יציאת-ידי-חובה ונטול מעט
כבר נאמר לא אחת על המצרים שהם אימצו בשביל צבאם, בכל מאור
ומתוך השתעבדות גמורה, את הדוגמה הצבאית הבריטית, מבלי שהבינו אותה
כהלכה מימיהם ומבלי שידעו כיצד להשתמש בה שימוש מעשי, ועתה לא
שהשליכו אותה ככלי אין חפץ בו, הם מאמצים באותה צורה עצמה את השיטה
הרוסית החדשה. בידיהם נמצא מכשיר-לוחם הנראה כלפי חוץ טוב והמסתמית
רושם עז, אך בספק הוא אם הם מגיעים לכלל רגילות בו ותפעול "חלק" של
יקרוב לודאי שאינם חשים עצמם בנוח ואינם בוטחים בעצמם כאשר הם מפעילים
אותו. במקרה הטוב ביותר הרי במשך זמן ניכר יהיו מאמציהם של המצרים
להביא את מכונית-המלחמה שלהם למצב-פעולה תקין — מאמצים הססניים
מגששים ונוקשים אשר יביאו את המכונה הזאת לידי חריקות וטלטולים. הגמישות
הנובעת בנקל, הדרושה כל כך לקרב בחלק זה של העולם, אין עדיין כזו
סימנים המבשרים את הופעתה. הואיל והשלטון במצרים הוא דיקטטורה צבאית
יש לכוחות המזוינים עדיפות גבוהה, ונאצר התפאר מספר פעמים, שכוחות אלו
חזקים עתה יותר משהיו ב-1956, ויתכן שנכון הדבר באשר למספרם, כיון שהם
לו תמיד כרבע מיליון איש בשורות פעיל — מספר הנשאר יציב למדי באמצעות
גיוס-החובה. הקצינים ורוב הנגדים הבכירים והמשקיפים הבכירים, הם אנשי
צבא-הקבע: אך פרט לזאת, הגם שיש להלכה יסוד של חיילים שהתנדבו לשירות
קבע בכוחות המזוינים, זהו יסוד קטן הנמצא בעיקר ביחידות מובחרות כגון
יחידות הצנחנים.

באשר לעוצבות הלוחמות מורכב צבא-השדה המצרי, ביסודו, משש-עשר
עד שמונה-עשרה חטיבות שבהן גם חילות מסייעים ויחידות שרות ואספקה —
והן חלוקות לארבע דיביזיות לפי בסיס שהוא במידה זו או אחרת טריטוריאלי
שלוש דיביזיות — שתיים של "רגלים" ואחת משורינית — נמצאות בסיני, ונכנס
אחת מהן שלוש חטיבות. יחידות אלה המוצבות בסיני הן בעלות תקן מוגדל
בקירוב, ואילו אלה שבמצרים — לא; ואחדות מאלה שבמצרים אינן אף

עוצבות-אימון או עוצבות שלדיות. המספר של עשר החטיבות, ששלוש מהן
משוריניות, נראה כמספר המציאותי, שאותו יוכלו המצרים להפעיל ולקיים
הנארי-שדה.

אחת החטיבות המשוריניות כבר מצוידת כמעט לגמרי בטנקי "T-54", ואילו
האחרות יש עדיין טנקי "T-34". לכל אחת מן החטיבות המשוריניות יש פלגות
של תותחים-מתנייעים "SU-100".

חטיבה משורינית רביעית מוקמת עכשיו, אך לפי שעה היא אינה אלא
עוצבת אימונים ותיחלופות. לכל אחת מדיביזיות-הרגלים יש גדוד טנקים חזק,
המורש בטנקי "T-34", וכל הגייסות רכובים על נושאי-גייסות-משוריניים, שדומה
לי מצויים הם במידה מספקת.

הוקמה חטיבת צנחנים, והיא יותר מוצג של ראות; היא מורכבת לפי שעה,
כל שניתן לודא זאת, ממרכז-אימונים וגדוד קטן אחד בלבד. כן מצוי מרכז-
צנחנים ל"פדאין" בסיני, ובו מגייסים מתנדבים מארץ-ישראל וממקומות אחרים,
לדרכים אותם בטקטיקת קומנדו, בשיטות הסתננות ובחבלה.

חיל-האוויר המצרי הוא אולי החזק ביותר במזרח התיכון הערבי, ויתכן שיש
למעלה מ-500 מטוסים. יש בו יסוד גדול של מטוסי-קרב, בעיקר מדגמי
"ביג" ו"מיג-17", אך במרוצת השנה האחרונה נתקבל גם מספר מטוסי-קרב
"ביג" ו"מיג-19" ואומרים שנאצר מקוה, כי יישלחו לו הרבה נוספים, בעתיד הקרוב.
יבירים יש כעת כוח מפציצים קל, מדגם "אליושיין-28", ויתכן שמספר מפציצי

הופעלה תוכנית לאימון טייסים, כדי להתגבר על המחסור בטייסים, ששרר
במצרים, וסבורים עתה שיש לו לנאצר מספר מספיק של טייסים שאומנו
במצרים לצורך הטסת כל מטוסיו, והוא בונה עתה עתודה קטנה להם. על
הצנחנים אלה נאמר שהם עומדים על רמת תכליתיות ואימונים בינונית. במשך
השנה האחרונה התנהלו עבודות להרחבתם של שדות תעופה ושיפורם, הן בסיני
הן במצרים.

נים יש לנאצר שמונה צוללות (ויש אומרים — תשע), וכלי-שיט-חופיים
הם שונים אחרים. הוא מקוה להשיג בקרוב עוד צוללות, וכן עוד חימוש ציני.
ליו לטושות אל מפרץ אילת ובזעף צופה הוא על גידול צי-המלחמה וצי-
היבשה הישראליים.

ס ו ר י ה

את סוריה, השותף האחר בקהיליה הערבית המאוחדת, אין צורך אלא להזכיר
בזה. בסוריה נתקל נאצר בקשיים רבים, שעליהם אין הוא מצליח להתגבר
בזרות. תוכנית הרפורמה האגררית שלו, למשל, לא הניבה את התוצאות
— אין זאת כי נשכחו מן המחבר המשחתות הגדולות. — המערך.

הרצויות, וניכרו בארץ אותות להתמרמות נסתרת. נאצר רוצה להצליח במיוחד בסוריה, כדי שתהיה לו דוגמה מושכת לב לכל מדינה אשר תתפתח, או תשודל להצטרף לקהיליה הערבית המאוחדת. החל ב"תכנית עשר שנים כלכלית" במטרה להכפיל את הכנסותיה של סוריה; התכנית "מותנת" בחריקות כבודות.

הצבא הסורי הגדיל מעט את עוצמתו, עד ל-45,000 איש, בקירוב, ויש לו שבע או שמונה חטיבות, ששלוש מהן משורינות, הרגלים הם רכובי משאיות או נושאי-גייסות-משורינים. "סיביוט" מתנהל גם בסוריה, ואולי כמחצית מעוצבת אלה כבר מצוידת בציוד רוסי. האומדן אומר שיש לסוריה למעלה מ-240 טנקי "T-34" וכ-80 תותחים-מתנייעים "SU-100", ומעט נושאי-גייסות-משורינים. מספר קציני-מטה סוריים ומספר מפקדי-יחידות הוצבו ברוב-החמה במצרים ובמקומם נתפס על-ידי מצריים. כל מינוייה-המטה בתפקידי-המפתח ניתנו למצריים ובאורח זה יש להללו אחיזה מלאה בכוחות המזוינים הסוריים.

יש בסוריה מרכז-אומנים קטן למתנדבים ארץ-ישראלים, המאומנים בטקטיקת קומנדו ובהבלות. לחיל-האוויר הסורי, שמבחינה טכנית הוא עדיין רשות בפני עצמה, יש כעונן מטוסי-קרב "מיג-15" ו"מיג-17".

מדיניות-החוץ

מספר מלים על ענייני מדיניות-החוץ המצרית, הואיל והם משפיעים על העניינים הצבאיים; יש ענין לדעת אותם, כדי לראות כיצד מונהגת המדינה. ישראל נותרה עדיין האויב המושבע של קע"ם, והיא מספקת לקע"ם עת לקיים כוחות מזוינים גדולים. ישראל הנה "מדרבן" נוח; כוח החירום של האויב ניצב עדיין כשוטר לאורך חלקים של הגבול המצרי, כדי למנוע תוקפנות ישראלית, אולם קילומטרים רבים של הגבול "פתוחים". התקריות היו מעט עד לפני שנה, עת מספר מדקרות-סיכה גרו את ישראל לערוך פשיטת תגובה לתוך סוריה. — פשיטה שכתוצאה ממנה הוחשו תגבורות לתוך סיני. כן התחוללה התנגשויות-אוויר קטנות אחדות בין חיל-האוויר הישראלי וחיל-האוויר המצרי.

הריב הנצחי של נאצר עם חוסיין מלך ירדן נמשך, הגם שבשלב מסוים שכך מעט. אילו יכול היה נאצר להחזיק בחלקים מירדן היה מכתר את ישראל לחלוטין. מחשבה זאת מנקרת בראשו כל הזמן כולו. סורים האשמו בהתפוצצות שארעה באבגוסט 1960, ושבה נהרגו ראש ממשלת ירדן ועשרה אחרים, וארכזה ואחד נפצעו. כלפי קאסם, שליט עיראק, נוהג נאצר בקרירות, ואולי מוטב לומר שקאסם

נותר אדיש-במפגין לליגה הערבית המטופחת בשקידה על ידי נאצר, והנשענת על ידיו. פרס נכנסה לפתע לתמונת המורח התיכון הערבי, והיתה למטרה לחרון-אפו וסנאתו של נאצר. בידוע היה מזה זמן-מה, שפרס מספקת בחשאי דלק לישראל, אך לא הוקמה המולה גדולה בגלל זאת, כנראה מחמת נימוקים מעשיים, עד אפר — ביולי 1960 — הכירה פרס "דא-פאקטו" בישראל.

ממערב למצרים, בלוב, ממתניים המורים ואנשי-המנהלה של נאצר — התודרכים יפה-יפה — למותו של המלך הישיש, עת בה — לפי הנבואות, יחזות — תהפוך לוב לחברת הקהיליה הערבית המאוחדת. דבר זה יעניק לנאצר בל משותף עם אלג'יריה ומגע ישיר עם לוחמי ה"פל"ן. אראו יהיה במצב נוח יותר להשפיע על מהלך העניינים בארץ היא. ולבסוף — וזה ענין של יוקרה אולי — אין נאצר רוצה לפגור אחרי המדינות החדשות יותר של אפריקה, בה הוא מקוה להיות ביום מן הימים הדמות היסאה ביותר, והוא שלח את גדודי-הראוה של הצנחנים שלו לקונגו, באבגוסט 1960, כדי לעזור בקיום הסדר שם, תחת מרות שלטונות האו"ם.

ה ע ת י ד

לסיכום, עלינו להסכים לדעה, שנאצר ניצל כהלכה את ארבע השנים האחרונות — היו אלה שנים של עבודה-בסיסית עקשנית, ותקוותו שהיא תניב תוצאות פרות.

נאצר מדגיש בתוקף שהוא "נייטרלי" ואינו נוטר טינה בגלל אירועי 1956 הימים שלפניה. הוא מושיט ידו בחינך ובידידות למערב, ובמיוחד מקוה הוא שמה מסחר פורח עם בריטניה. הוא משתדל לזכות בידידים ובהשפעה. כן מקוה הוא להניע אומות קטנות אחרות לשחק את המשחק של ניצול ניגודי "מזרח-מערב" על-מנת להפיק מכך תועלת לעצמו.

נאצר לא שכח מעולם את שאיפות ההתפשטות שלו ולא סר מהן בכלל. ביקו להגשמתן היתה תמיד צנועה אך מחושבת כהלכה והדרגית. יש לו סבלנות, היא כרבים אחרים הוא לומד משגיאותיו.

הסכנה שמצרים תתקוף את ישראל אינה גדולה; אך אין להתעלם מכך, וזו היתה היא המושכת באחדים מן החוטים המניעים את מצרים, והיא עלולה לזרז אותה לפעולה צבאית לצורך מזימות סתומות שלה-עצמה. נאצר מחפש לניבויים קלים יותר, אך יתכן שיהיה כפוי לתקוף את ישראל.

על כל פנים הוא משגיח מקרוב על ההתרחשויות היום-יומיות בירדן, ויש לו שימחר לתוכה עם צבאו כדי לנצל כל התמוטטות של החוק והסדר בירדן זאת.

כיצד היית עושה זאת אתה?

תשובות לבעיה הטקטית שנתפרסמה בצקלון מס' 98

תשובה לדרישה הראשונה:

עיקרי תוכנית ההתקפה למצב בו על המחלקה לערוך התקפה ללא סיוע מסומנים במפה. נראים בה צירי ההתקפה, התבנית, ההסתערות וגזרות ההתבססות בתחילה יסייע מקלע-בינוני לתנועת הכיתה מגבעה א'. לאחר שהגיעה המחלקה לגבעה ב' והשתלטה עליה, יועבר מקלע-בינוני זה לגבעה ב' ויתפוס עמדה ב' עם המקלע-הבינוני האחר של כיתה-הנשק.

בתחילה ילוו מטול-הרקטות בן 3.5 האינץ' את המחלקה הרובאית בתנועת אל גבעה ב', בהתבססות יוצב מטול-הרקטות בן 3.5 האינץ' בגזרת הכיתה האמצעית. מקלע-בינוני אחד יוצב בגזרת הכיתה השמאלית, והמקלע-הבינוני האחר יוצב בגזרת הכיתה הימנית. המחלקה תסתער כששלוש הכיתות פרוסות ב' אחד, ותתבסס כפי שמסומן במפה.

דיון בפתרון

יש יתרונות ויש חסרונות בכל תוכנית-ההתקפה שהיא, למחלקה התוקפת ולסיוע. מפקד המחלקה הרובאית צריך לשקול יתרונות וחסרונות אלה ולהחליט איוו תכנית מעניקה לו את האפשרות הטובה ביותר להצלחה. החסרון הבולט ביותר של הפתרון הוא שההתקפה היא חזיתית. חסרון אחר הוא שבהסתערות חזיתית נחסום את שדה-האש של כלי-הנשק המסייעים שלנו בגבעה ב' בהקדם רב יותר מאשר במקרה שכלי-הנשק אלה היו מוצבים באגף ההסתערות.

היתרון העיקרי בתוכנית ההתקפה הוא שהיא מאפשרת למפקד המחלקה שליטה מירבית על מחלקתו. בכל התקפת מחלקה נודעת לשליטה חשיבות רבה במעלה. מקרה ההסתערות המשוער שנבחר נוכל לערוך הסתערות קצרה ותוקפת אל היעד. כל תכנית להסתער על האויב מן האגפים הייבט להביא בחשבון את תחשוף את קו ההסתערות לאש האויב מן העמדות האחרות שבאגפים ובעת לעוצמתו של האויב יש השפעה מכרעת בשיקול, אם ההסתכנות בהסתערות חזיתית רצויה יותר מן ההסתכנות בהסתערות מן האגף וספיגת אש אויב האגפים ואפשר שגם מן העורף.

תשובה לדרישה השנייה:

א. ראש-חץ מחלקתי הוא התבנית העדיפה ביותר למצב זה, הואיל והוא נכח למחלקה מדה מסוימת של אבטחה הן בשני האגפים והן לחזית, בעת התבונן דרך החורשות.

כל שלש הכיתות הרובאיות הופעלו בהסתערות הואיל והיה מרחב מספיק לפריסתן — וכך נתאפשרה כמות מירבית של עוצמת-אש כלפי חזית המחלקה.

מטול-הרקטות ליווה את המחלקה. הואיל ושימוש מותנה בפני-קרקע מתאימים ובהשגת טוח תכליתי בשבילה, סיפק הכלי למחלקה סיוע-אש צמוד במשך ההתקפה.

הגבעה ד' תתפס על ידי המחלקה כיעד-ביניים, בגלל היותה חיונית למפקד המחלקה התוקפת כעמדה לכלי-הנשק המסייעים שלו במשך ההסתערות. וכן בגלל העניקה לו אבטחה לתנועתו בעברו על פניה.

על ידי עריכת התקפה חזיתית מנע מפקד המחלקה מן האויב שבעמדות כ' ו-ר' אפשרות לירות על קו ההסתערות. תכנית ההסתערות מאגפי היעד הייבט לשקול, אם עמדות האויב בכ', ו' ו-ר' יכולות להנחית אש תכליתית על קו ההסתערות.

נקודות להדגשה בלימוד:

משימת חיל הרגלים בפעולה התקפית היא להגיע אל האויב ולהשמירו או לשבותו.

לכל המפקדים במחלקה רובאית יש תפקידים מוגדרים לביצוע בשטח הכינוס. בעמדת ההתקפה, במשך ההסתערות ועל היעד.

זם כיבוש היעד — התבססות מהירה והתארגנות מחדש נחוצות כדי להדוף התקפות-נגד אפשריות.

משימתה של כיתה-הנשק בהתקפה היא לספק סיוע-אש קרוב והגנה נגד-תקפת למחלקה.

פעולה תוקפנית, מהירה ומידית, היא המפתח להצלחה בפעולה התקפית של כיתה ומחלקה.

אש ותנועה הן הבסיס לכל פעולה התקפית של חיל הרגלים.

ההסתערות היא השלב החיוני ביותר והקובע ביותר של ההתקפה.

כדי לבצע את משימות הרגלים בפעולה התקפית יש לעשות שלושה דברים:

למצוא את האויב ולרתקו, ללחום בו ולחסלו.

מחלקה רובאית תבצע ברגיל או התקפה חזיתית או התקפה אגפית. היא עלולה להשתתף בפעולת כיתור, אך ברגיל היא לא תבצע כיתור בעצמה.

הכנית התקפה כוללת תוכנית-תמרון ותוכנית-אש, והיא משמשת בסיס לפקודת-ההתקפה של המחלקה.

על התקפת מחלקה אפשר לשלוט באמצעות קביעת גבולות בינה ובין יחידות כננות. איזור פעולה, ציר התקדמות וכיוון התקפה.

הספת סיוע-אש מגבילה את יכולת התמרון של המחלקה הרובאית התוקפת.

צקלון

הודעה למנויים

כמו בכל שנה אנו כורכים את חוברות „צקלון” שהופיעו בשנה החולפת על מנת לאפשר למנויים לשמור עליהן במרוכז.

את החוברות שהופיעו בשנת 1960 (82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93), יש לשלוח לפי הכתובת „משרד הבטחון – ההוצאה לאור, תל-אביב, הקריה, רח' א' מס' 5”, בצירוף דמי הכריכה בסך — 2 ל"י, עד 30.7.1.

כל החוברות שתגענה עד התאריך הנ"ל תישלחנה מוכרות למנויים עד 1.9.61.

ברשותנו מספר מוגבל של חוברות משנת 1960; נהיה מוכנים להשלים את הכרך לכל מנוי. מחיר חוברת ישנה — 20 אגורה. כן יש ברשותנו מספר מוגבל של כרכים מהשנים הקודמות.

דואר רישמי

לכבוד
198706/ק
שומר ארזה
רח"י המלך דוד 21
בני ברק